

ΤΜΗΜΑ	ΔΙΕΘΝΩΝ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ/ DEPARTMENT OF INTERNATIONAL		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	115	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Z'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑ /		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ / ECTS	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου, Ειδίκευσης Ειδικών Γνώσεων, Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Γενικές Αρχές Διεθνούς Δικαίου: Θεωρίες – Αρχές – Πηγές (313) & Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο: Αρμοδιότητες, Διεθνής Ευθύνη από Αντιδιεθνείς Ενέργειες (319)		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS/ IS THE UNIT OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	ΝΑΙ / YES		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Το περίγραμμα είναι διαθέσιμο στο πρόγραμμα σπουδών. https://deps.panteion.gr/mathimata-proptychiakou/ Περισσότερες πληροφορίες για το μάθημα, είναι διαθέσιμες μέσω του eclass.		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του εξαμήνου οι συμμετέχοντες αναμένεται να:

- είναι εξοικειωμένοι με βασικές έννοιες και όρους του δικαίου θάλασσας όπως αυτές αποτυπώνονται στα σημαντικότερα νομικά κείμενα
- είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τις διαδικασίες υιοθέτησης και οριοθέτησης των Ζωνών Εθνικής Δικαιοδοσίας
- κατανοούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των υποκειμένων του δικαίου της θάλασσας
- ερμηνεύουν τις αποφάσεις διεθνών δικαιοδοτικών οργάνων σε σχέση με το θαλάσσιο χώρο
- να κατανοούν τα ζητήματα θαλάσσιας ασφάλειας και πώς το νομικό πλαίσιο μας επιτρέπει να τα αντιμετωπίσουμε

ΓΕΝΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

Έχοντας επιτυχώς ολοκληρώσει το μάθημα, οι φοιτητές θα μπορούν να:

- Οικοδομήσουν επιχειρήματα μέσα από ανάλυση συγκεκριμένων κειμένων, συνθηκών, νομολογίας, και θεωρίας.
- Βελτιώσουν τις αναλυτικές τους ικανότητες.
- Αναπτύξουν κριτική σκέψη πάνω σε ζητήματα διεθνούς επικαιρότητας.
- Εξοικειωθούν με διεπιστημονικές έννοιες.
- Εκτιμήσουν τις διασυνδέσεις μεταξύ δικαίου και ασφάλειας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Παρακάτω θα βρείτε τον κορμό του μαθήματος και της ύλης. Κάποιες θεματικές ίσως αλλάξουν ώστε να μπορέσουμε να ενσωματώσουμε τα guest lectures.

Διάλεξη 1: Εισαγωγή στο Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας

Στη διάλεξη αυτή εξετάζουμε την ιστορική διαδρομή και εξέλιξη του διεθνές δικαίου της θάλασσας και συζητάμε πως φτάσαμε στη Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας του 1982.

Διάλεξη 2: Γραμμές Βάσεις

Σε αυτή τη διάλεξη θα εξετάσουμε τις γραμμές βάσεις: τι είναι και πως χαράσσονται. Επίσης θα συζητήσουμε τι νομική έννοια του κόλπου σύμφωνα με τη Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας και το κλείσιμο των κόλπων.

Διάλεξη 3: Εσωτερικά & Χωρικά Ύδατα

Σε αυτό το μάθημα θα μιλήσουμε για το εύρος και το νομικό καθεστώς των εσωτερικών και χωρικών υδάτων. Θα δώσουμε ιδιαίτερη έμφαση στους λιμένες και στην πρόσβαση αλλοδαπών πλοίων στους λιμένες και στα εσωτερικά ύδατα. Επίσης, είναι σημαντικό να κατανοήσετε εις βάθος το τι είναι, πώς ασκείται και πώς/γιατί περιορίζεται το δικαίωμα της αβλαβούς διέλευσης. Τέλος, αν υπάρχει χρόνος, θα μιλήσουμε και για το δικαίωμα συνεχούς καταδίωξης.

Διάλεξη 4: Συνορεύουσα Ζώνη, Στενά Διεθνούς Ναυσιπλοΐας & Αρχιπελαγικά Κράτη

Σε αυτό το μάθημα θα συζητήσουμε το εύρος και το νομικό καθεστώς της συνορεύουσας ζώνης. Επίσης, θα επικεντρωθούμε στο τι είναι τα στενά διεθνούς ναυσιπλοΐας υπό την έννοια της Σύμβασης για το Δίκαιο της Θάλασσας και πώς ασκείται το δικαίωμα πλου διέλευσης. Τέλος, θα συζητήσουμε τη νομική έννοια και καθεστώς των αρχιπελαγικών κρατών, το πώς χαράσσονται οι αρχιπελαγικές γραμμές βάσεις και τα δικαιώματα ναυσιπλοΐας εντός των αρχιπελαγικών γραμμών.

Διάλεξη 5: Υφαλοκρηπίδα

Σε αυτή τη διάλεξη θα συζητήσουμε τη φυσική και νομική έννοια της υφαλοκρηπίδας, την ιστορική της

εξέλιξη και τα δικαιώματα των παράκτιων και τρίτων κρατών στην υφαλοκρηπίδα.

Διάλεξη 6: Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη (ΑΟΖ) & Το Καθεστώς των Νήσων

Σε αυτή τη διάλεξη θα συζητήσουμε την ιστορική εξέλιξη της ΑΟΖ, τη νομική της σημασία για τα παράκτια κράτη καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των παράκτιων κρατών. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στα δικαιώματα των τρίτων κρατών και ειδικότερα στα δικαιώματα αλιείας. Τέλος, θα συζητήσουμε τις πρόσφατες συμφωνίες της Ελλάδας με τις γειτονικές της χώρες. Αν υπάρχει χρόνος, θα συζητήσουμε το καθεστώς των νήσων σύμφωνα με τη Σύμβαση για το ΔΘ.

Διάλεξη 7: Ανοιχτή Θάλασσα

Σε αυτή τη διάλεξη θα συζητήσουμε τις ελευθερίες στην ανοιχτή θάλασσα, την αποκλειστική δικαιοδοσία των Κρατών σημαίας, παράνομες ενέργειες στην ανοιχτή θάλασσα και τις νηοψίες.

Διάλεξη 8: Οριοθετήσεις Θαλασσιών Ζωνών

Στη συγκεκριμένη διάλεξη, θα συζητήσουμε το θέμα των οριοθετήσεων των θαλασσιών ζωνών και τις θέσεις της Ελλάδας.

Διάλεξη 9: Προστασία Θαλάσσιου Περιβάλλοντος

Σε αυτή τη διάλεξη θα συζητήσουμε τις υποχρεώσεις των κρατών στην προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος σύμφωνα με τη Σύμβαση ΔΘ και άλλες διεθνείς συμβάσεις.

Διάλεξη 10: Θαλάσσια Ασφάλεια

Σε αυτή τη διάλεξη θα εξετάσουμε τη σημασία της θαλάσσιας ασφάλειας και το κατά πόσο μπορεί να επιτευχθεί μέσα από το δίκαιο της θάλασσας.

	τηλεκπαίδευση μέσα από πλατφόρμες. Στο μάθημα θα ενταχθούν και επισκέπτες καθηγητές.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> Χρήση οπτικοακουστικών μέσων (παρουσιάσεις power point, προβολή & σχολιασμός video) Διαμοιρασμός open access ψηφιακών πηγών μελέτης Ενημέρωση και επικοινωνία με τους φοιτητές μέσα από eclass. 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	30 h
	Μελέτη Βασικής Βιβλιογραφίας	90 h
	Μελέτη Συμπληρωματικής Βιβλιογραφίας	30h
	Προετοιμασία διαλέξεων	20h
	Παρουσιάσεις Προσκεκλημένων Ομιλητών	10h
	Σύνολο Μαθήματος	<i>180h</i>
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με γραπτές εξετάσεις, για τους ελληνόφωνους φοιτητες ενώ λαμβάνεται υπόψη και η ενεργός συμμετοχή κατά τη διάρκεια των διαλέξεων.</p> <p>Οι εξετάσεις περιλαμβάνουν ερωτήσεις: - Δοκιμασίες Πολλαπλής Επιλογής</p>	

- Ερωτήσεις Σύντομης Ανάπτυξης
- Επίλυση Πρακτικών Ερωτημάτων.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενα Συγγράματα στον Εύδοξο:

Ι Κρατερός & Α Στρατή, ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ, 2013, Νομική Βιβλιοθήκη

Γρηγόρης Τσάλτας, Μαριάνθη Κλάδη-Ευσταθοπούλου, ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΩΚΕΑΝΩΝ, 2009, Ι Σιδέρης

- Γαλάνη, Σ. «Κλιματική Αλλαγή, Μεταβαλλόμενα Σύνορα και Προκλήσεις στη Θαλάσσια Ασφάλεια του Αρκτικού Ωκεανού» Στ. Περράκης (επιμ.) *Σύνορα και Διεθνής Δικαιοταξία* (Εκ. Ι. Σιδέρη, 2022)
- Γαλάνη, Σ. «Παραμένει η Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας κατάλληλη να επιτύχει τους στόχους της τον 21ο αιώνα; Μερικές Σκέψεις για την Έκθεση της Αγγλικής Βουλής των Λόρδων», *Τετράδια Διεθνούς Δικαίου και Διεθνούς Πολιτικής* (Εκδ. Ι. Σιδέρη, 2022).
- Δίπλα, Χαρ., Ροζάκης, Χρ., (επιμ.), *Το δίκαιο της θάλασσας και η εφαρμογή του στην Ελλάδα*, εκδ. Ι. Σιδέρης, Αθήνα 2004.
- Ζιοπούλου, Θεοδώρα, *Ζητήματα οριοθέτησης θαλάσσιων ζωνών νησιωτικών περιοχών και διεθνές δίκαιο : προσέγγιση μέσα από την νομολογία διεθνών δικαιοδοτικών οργάνων*, Αθήνα : Ι. Σιδέρης, 2013.
- Ιωάννου, Κ. Μ., Στρατή, Αν., *Δίκαιο της θάλασσας*, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, 2013
- Περράκης Στ. (επ), *Διεθνές δίκαιο και διεθνής πολιτική στο Αιγαίο και στην Ανατολική Μεσόγειο : πρακτικά του 2ου Συμποσίου Ρόδου-Καστελόριζου, 27-30 Σεπτεμβρίου 2018*, Ι. Σιδέρης, 2021.
- Περράκης, Στ., Τσάλτας, Γρ., (επιμ.), *Ανιχνεύοντας στο γαλάζιο του Αιγαίου και της Μεσογείου*, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2018
- Περράκης, Στ., Τσάλτας, Γρ., (επιμ.), *Ασφάλεια και πειρατεία στην Ανοιχτή Θάλασσα*, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2007
- Ροζάκης, Χρ. Λ., *Η αποκλειστική οικονομική ζώνη και το διεθνές δίκαιο*, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 2013
- Στρατή, Αν. Γ., *Ελληνικές θαλάσσιες ζώνες & οριοθέτηση με γειτονικά κράτη*, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη,

Αθήνα, 2012

- Συρίγος, Α., *Ελληνοτουρκικές Σχέσεις*, εκδ. Πατάκης, 2015-

- Τσάλτας, Γρ., Ι., Αναγνώστου, Χρ., *Αιγαίο και Νοτιανατολική Μεσόγειος. Σύγχρονες προκλήσεις & προοπτικές εκμετάλλευσης υποθαλάσσιων ενεργειακών φυσικών πόρων*, εκδ. Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2014

- Τσάλτας, Γρ. Ι., Κλάδη – Ευσταθοπούλου, Μ., *Το διεθνές καθεστώς των θαλασσών και των ωκεανών : διεθνής πολιτική, διεθνές δίκαιο, διεθνής οργάνωση* (Α' Τόμος), εκδ. Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2003

- Churchill, R., Lowe, V. and Sander, A. *The Law of the Sea*, 4th ed, (Manchester Press, 2022)
- Evans, MD & Galani, S. (eds) *Maritime Security and the Law of the Sea: Help or Hindrance?* Edward Elgar, 2020.
- Galani, S. 'Tensions and Cooperation in Realizing Maritime Security in the Mediterranean Sea: The Examples of Maritime Terrorism and Irregular Migration', *Italian Yearbook of International Law*, 2022 (available on eclass).
- Galani, S., 'Assessing Maritime Security and Human Rights: The Role of the EU and its MS in the Protection of Human Rights in the Maritime Domain' (2020) *International Journal of Marine and Coastal Law* pp.325-347 (available on eclass).
- Guilfoyle, D., *Shipping interdiction and the law of the sea*, Cambridge : Cambridge University Press, 2011 (available in the library).
- Harrison, J, *Making the law of the sea : a study in the development of international law*, Cambridge : Cambridge University Press, 2011.
- Klein, N, *Maritime security and the law of the sea*, Oxford : Oxford University Press, 2011 (available in the library).
- Koutrakos, P. & Skordas, A. (eds) *The Law and Practice of Piracy*. Hart Publishing, Oxford, 2015 (available in the library).
- Kraska, J, *Maritime power and the law of the sea : expeditionary operations in world politics*, Oxford : Oxford University Press, 2011 (available in the library).
- Maggio, AR., Blitza, E., Daum, O. (eds), *United Nations Convention on the Law of the Sea: a*

commentary, Nomos, 2017 (available in the library).

- Rothwell R. & Stephens, T. *The International Law of the Sea* (Bloomsbury, 2010) (available in the library).
- Rothwell, D. Oude Elferink, A., Scott, K. and Stephens, T. (eds) *The Oxford Handbook of the Law of the Sea* (OUP, 2015) (available in the library).
- SCHILDKNECHT, J, et al (eds.) *Operational law in international straits and current maritime security challenges*, Springer, 2018.